

Štvrtá pôstna nedeľa (cyklus C): márnotratný syn, Boh oslavuje

Komentár na štvrtú pôstnu nedeľu. „Keď ho zazrel jeho otec, a bolo mu ho ľúto. Pribehol k nemu, hodil sa mu okolo krku a vybozkával ho“. Ak sa naučíme „byť márnotratným synom“, dostaneme Božie milosrdenstvo a potom ho budeme vedieť prežívať s druhými a milovať ich slobodu.

Evanjelium (Lk 15, 1-3. 11-32)

K Ježišovi sa približovali všetci
mýtnici a hriešnici a počúvali ho.
Farizeji a zákonníci šomrali:

„Tento prijíma hriešnikov a jedáva s
nimi.“

Preto im povedal toto podobenstvo:

„Istý človek mal dvoch synov. Mladší
z nich povedal otcovi: ‚Otec, daj mi
časť majetku, ktorá mi patrí.‘ A on im
rozdelil majetok. O niekoľko dní si
mladší syn všetko zobral, odcestoval
do ďalekého kraja a tam svoj majetok
hýrivým životom premárnil. Keď
všetko premrhal, nastal v tej krajine
veľký hlad a on začal trieť núdzu.

Išiel teda a uchytil sa u istého
obyvateľa tej krajiny a on ho poslal
na svoje hospodárstvo svine pásť. I
túžil nasýtiť sa aspoň strukmi, čo
žrali svine, ale nik mu ich nedával.
Vstúpil teda do seba a povedal si:
‚Koľko nádenníkov u môjho otca má
chleba nazvyš, a ja tu hyniem od
hladu. Vstanem, pôjdem k svojmu

otcovi a poviem mu: Otče, zhrešil som proti nebu i voči tebe. Už nie som hoden volať sa tvojím synom. Prijmi ma ako jedného zo svojich nádenníkov.‘ I vstal a šiel k svojmu otcovi.

Ešte bol ďaleko, keď ho zazrel jeho otec, a bolo mu ho ľúto. Pribehol k nemu, hodil sa mu okolo krku a vybozkával ho. Syn mu povedal: ‚Otče, zhrešil som proti nebu i voči tebe. Už nie som hoden volať sa tvojím synom.‘ Ale otec povedal svojim sluhom: ‚Rýchlo prineste najlepšie šaty a oblečte ho! Dajte mu prsteň na ruku a obuv na nohy! Privedte vykrmené teľa a zabite ho. Jedzme a veselo hodujme, lebo tento môj syn bol mŕtvy, a ožil, bol stratený, a našiel sa.‘ A začali hodovať.

Jeho starší syn bol práve na poli. Keď sa vracal a približoval sa k domu, počul hudbu a tanec. Zavolať si

jedného zo sluhov a pýtal sa, čo sa deje. Ten mu povedal: ‚Prišiel tvoj brat a tvoj otec zabil vykrmené teľa, lebo sa mu vrátil zdravý.‘ On sa však nahneval a nechcel vojsť. Vyšiel teda otec a začal ho prosiť. Ale on odpovedal otcovi: ‚Už toľko rokov ti slúžim a nikdy som neprestúpil tvoj príkaz, a mne si nikdy nedal ani kozliatko, aby som sa zabavil so svojimi priateľmi. No keď prišiel tento tvoj syn, čo ti prehýril majetok s neviestkami, pre neho si zabil vykrmené teľa.‘ On mu na to povedal: ‚Syn môj, ty si stále so mnou a všetko, čo ja mám, je tvoje. Ale patrilo sa hodovať a radovať sa, lebo tento tvoj brat bol mŕtvy, a ožil, bol stratený, a našiel sa.‘“

Komentár

Ježišova horlivosť zachrániť každého zahŕňala aj tých, ktorí boli v spoločnosti známi ako „mýtnici a hriešnici“. Jeho otvorený a nádejný postoj voči nim vzbudil medzi farizejmi podozrenie a reptanie. Z tohto dôvodu Ježiš v evanjeliu podľa Lukáša vyslovuje slávne podobenstvá o milosrdenstve, ktoré odhaľujú nesmiernu Božiu radosť, keď sa k nemu vraciame v ľútosti.

Po rozprávaní o tom, ako pastier sto oviec s veľkou radosťou získa späť tú, ktorá sa stratila na poli, a ako majiteľka desiatich mincí s radosťou nájde tú, ktorú stratila vo vlastnom dome, nám Ježiš túto nedeľu rozpráva krásne podobenstvo o otcovi, ktorý mal dvoch synov: jedného strateného v cudzine, vo vzdialenej krajine, a druhého strateného vo vnútri, vo vlastnom dome. Z príbehu oboch synov sa môžeme učiť žiť v ľútosti a porozumení. A z otcovho

milosrdenstva objavujeme veľkodušnú lásku k slobode druhých a pokojnú nádej v ich schopnosť byť vykúpení.

Príbeh márnotravného syna je geniálne jednoduchý a jeho prednosťou je, že oslovuje univerzálne každého. Klasický ľudský omyl, keď si zamieňame šťastie s uspokojením svojich túžob bez akýchkoľvek prekážok, je stelesnený v najmladšom synovi, ktorý je otcovým blahobytom prezývaný *márnotravný*. Uvedomujúc si svoju kúpnu silu, syn si vo svojom chudobnom srdci pestoval možnosť dať voľný priebeh všetkým svojim túžbam, či už správnym alebo nesprávnym, bez obmedzení stability rodičovského domu. Toto srdce bez sebaovládania a s nedostatkom slobody doma si čoskoro uvedomí, že mrhajúc dedičstvom vo vzdialenej krajine bolo vonku oveľa menej slobodné. Nešťastník skončí pri

starostlivosti o svine patriace tretej strane, pričom v čase hladu závidí potravu, ktorú dostávajú tieto zvieratá, pre Žida nečisté, ale lepšie živené ako on. Vtedy všetka otcovská láska, roky vylievaná na tohto syna, zažiarí v temnote jeho duše v podobe túžby, ktorá sa mení na pokorné obrátenie. A vtedy „prišiel k sebe“.

V tomto pôstnom období môžeme všetci vidieť seba zobrazených v synovi, ktorý potrebuje obrátenie a odpustenie. Ako vysvetľuje svätý Josemaría, „ľudský život v istom zmysle predstavuje neustály návrat do domu nášho Otca. Návrat skrze ľútosť, skrze obrátenie srdca, ktoré predpokladá túžbu po zmene, pevné rozhodnutie polepšiť svoj život, a ktoré sa následne prejaví v skutkoch obety a odovzdania sa. Návrat do domu Otca prostredníctvom sviatosti zmierenia, kde sa vyznaním svojich hriechov obliekame v Krista a stávame sa tak jeho bratmi a

sestrami, a členmi Božej rodiny“
(Svätý Josemaría, *Ísť s Kristom*, bod 64).

Ježiš nás tiež pozýva, aby sme v podobenstve zakúsili pochopenie a milosrdenstvo otca. Rozprávania o jeho gestách a postojoch je dojímavé, vykresľuje božské cnosti a cnosti dobrých vychovávateľov: otec rešpektuje synovu slobodu, bez toho, aby ho vyšiel kontrolovať, čo by možno spôsobilo jeho vzdialenie sa; s hrdinskou trpezlivosťou dôveruje láske a výchove, ktorú do neho vložil; preto denne čaká na jeho slobodný návrat, láskyplne hľadiac na horizont. Odmenou za jeho veľkodušné správanie je, že otec získa späť svojho drahého syna. A nenechá ho dokončiť svoje ospravedlnenie: zahrnie ho bozkami, radostne zorganizuje oslavu a bez okolkov mu vráti jeho stratený stav.

Ak sa naučíme mnohokrát „byť márnotravným synom“, dostane sa nám Božieho milosrdenstva. A potom budeme vedieť žiť milosrdenstvo s druhými a milovať ich slobodu, ako otec v podobenstve. Vyhneme sa aj tomu, aby sme sa stali starším, nechápavým synom, plným horlivosti v otcovom dome, ale trpkkej horlivosti, s rovnakým nedostatkom slobody, ako mal jeho mladší brat. Ako vysvetľuje pápež František, „podobenstvo sa končí tým, že necháva koniec v napätí: nevieme, čo sa starší syn rozhodol urobiť. A to je pre nás povzbudením. Toto evanjelium nás učí, že všetci musíme vstúpiť do Otcovho domu a zúčastniť sa na jeho radosti, na jeho sviatku milosrdenstva a bratstva. Bratia a sestry, otvorme svoje srdcia, aby sme boli 'milosrdní ako Otec'!“ (František, *Audiencia*, 11-V-2016).

Pablo Edo

.....

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/gospel/domingo-
c-4-cuaresma/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/gospel/domingo-c-4-cuaresma/) (08.08.2025)